

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus Iuridico-Politicus De Iure Superioritatis Ac Summa Potestate Rom. Pontificis

Wesseling, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1662

6. De spirituali jurisdictione Summi Pontificis, ejusque Hierarchia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64514)

CAP. VI.

De Spirituali Iurisdictione Summi Pontif. eiusque Hierarchia.

Postquam Christus Salvator & Redemptor Noster in sua militanti Ecclesia hic in terris inter Ecclesiasticos diversa Ecclesiastica constituisset officia, eis ordine gradus usque ad supremum suas præfecit personas, quarum alter alteri immediate subordinatur; & dominium, ac Jurisdictio Ecclesiastica probatur *leg. Presbyteri, 8. §. ceteri verò Clerici, & l. sancimus, 53. §. ad hæc, & l. omnes, 33. & Auth. sed neque, Cod. de Episc. & Cler. Novell. 6. quom. oport. Episc. c. 1. Novell. 5. c. 8. & Novell. 123. c. 15.* Contra damnatos, & ab Ecclesia Dei segregatos hæreticos, qui nullos gradus, nullum Primatum, Principatum, vel dominium in Ecclesia admittunt, sed refutantur per *leg. inter claras, 8. §. cuius Principatum, Cod. de Summ. Trinit.* Ubi magna inter Sacerdotes, & Episcopos, Pastores, & Doctores est differentia. Sunt namque inter Ordines Minores, Cantores, five

sive Psalmistæ, Ostiarii, Lectores, Exorcistæ, & Acolythy, *l. Presbyteros, 6. Auth. interdiciamus, Auth. Presbyteros, C. de Episc. & Cler. in princ. Novell. 123. c. 19. Duaren. lib. I. de Sacr. Eccles. Minist. c. 14.* Et inter majores Ordines, Diaconi, Hypodiaconi, Presbyteri, Episcopi, Metropolitanæ, sive Archiepiscopi, Patriarchæ, & Summus Pontifex cum Celsissimo coetu Cardinalium: Romano quippe Pontifici subsunt Patriarchæ, Patriarchis Metropolitanis, Metropolitanis Episcopi, Episcopis Presbyteri, & alii inferiores, *Novell. 9. in princ. l. inter claras, 8. §. reddentes, Cod. de Summ. Trinit. l. sancimus, 29. C. de Episc. audient. l. si quis, 49. C. de Episc. & Cleric. Novell. 5. in fin. Novell. 6. c. 2. & 3. Novell. 28. c. 2. Novell. 59. c. 4. Novell. 109. in princ. Nov. 123. c. 9. & 22. & c. 32. & 34. Novell. Const. 131. c. 3. & passim in toto Libro Novellarum.* Contrarius fuit Ulpianus *in l. Praeses, I. §. Medicos, 3. ff. de extraord. cognit.* Qui quia Ethnicus, & Antichristianus fuit, à Christi, ejusque Ecclesiæ traditionibus alienus, imò Christianam Religionem crudelissimè insectatus, *Coras. in Miscell. lib. 1, c. 10. num. 3. Lactant. lib. 5. de offic. Procons.*

Prohem. Meritò crimosos hæreticos Luther-
thero - Calvinianos, eorumque Sectatores
pudere deberet, quod horum vestigiis in-
hære non erubescant.

Cùm ergò Papa, sive Pontifex Roma-
nus ex Christi institutione sit totius populi
Christiani Pastor, omnium Ecclesiarum
Caput, & Episcopus Episcoporum, legiti-
mus S. Petri successor, qui solus jurisdic-
tionem ad remittenda peccata divino ju-
re in sui ordinatione accipit.

Reliqui autem Episcopi, & Prælati ju-
re Ecclesiastico à Papa, clarum est, supre-
mam jurisdictionem, de qua hic agimus,
non conferri à Cardinalibus per electio-
nem, sed postquam ii personam designa-
runt, à Christo provenire vi promissionis
factæ S. Petro *Matth. 6.* Nec ab Ecclesia
judicari posse, nisi in causa hæresis. Et sic-
ut Sacro-Sancta Romana Ecclesia nun-
quam errare potest, in qua recta prædican-
tur dogmata, & omnes hæreses cum prin-
cipibus suis anathematizantur *Nov. 131. de*
interdict. colleg. hæret. Quæ erronea docere
non potest, *l. inter claras. & l. 5. C. de Sum.*
Trinit. Novell. 6. c. 2. & l. cognoscere, C. eod.
Ubi dicitur *judicium Romanæ Sedis sem-*

C per

per rectum esse : Ita certa fide constat, quod Sum. Pontifex cum generali Episcoporum Concilio tanquam ad fidem, vel bonos mores pertinens definit, falsitati subiectum esse non posse, *d. l. inter claras, in princ.* Probabilissimum enim est, quamvis non omninò certum, ut ait *Layman*, quod Summus Pontifex ob Dei providentiam errare non possit in decretis fidei universalibus, aut in decretis morum versantibus circa res ad salutem necessarias, seu quæ per se bonæ, aut malæ sunt, etsi sine Episcoporum Concilio decernat, potest tamen, etiam ut publica persona, errare in dijudicandis particularibus quæstionibus, quæ plerunque in factis consistunt; imò nullam promissionem, aut certitudinem habemus, quod Sum. Pontifex quoad suam personam in hæresin, etiam notoriam incidere non possit, ob quam dignus sit, ut ab Ecclesia deponatur, vel potius, ut præcisus declaretur. Cæterum etsi ponamus, ait idem, Pontificem, ut privata persona est, hæreticum fieri, adeoque desinere esse verum Ecclesiæ membrum, tamen quamdiu ab Ecclesia toleratur, omnia eius decreta vim, & authoritatem Pontificiam habent,

habent, ut hæreses emergentes cognoscere, & condemnare, & judicem controversiarum fidei agere possit. Quia adhuc Summum tenet Pontificatum, & primus est, & Caput omnium Sanctissimorum Dei Episcoporum, & Sacerdotum, ait Imp. *in d. l. inter claras*. Et sententias ejus Imp. executioni mandare tenetur, *ut infra*.

CAP. VII.

De devotione, ac submissione, correspondentia, & respectu Sacratissimi Imperatoris erga Summ. Pontificem, eiusq[ue] S. Sedem Apostolicam.

Miram ad confutandos Rebelles reperire est reverentiam, curam, & operam Augustissimi Cæsaris erga Papam *in leg. inter claras, 8. §. reddentes, Cod. de Summ. Trinitat. & Fide Cathol. Reddentes*, ait Imperator, honorem Apostolica Sedi, & vestra Sanctitati, (quod semper Nobis in voto fuit, & est) & *ut decet*, Patrem honorantes Vestram Beatitudinem, omnia, que ad Ecclesiarum Statum pertinent, festinavimus

C 2 ad